

2008. február 20.

A MAGYAR TURIZMUS ZRT. KONGRESSZUSI IRODÁJÁNAK TÁJÉKOZTATÓJA

TÖRETLEN FEJLŐDÉS A MAGYARORSZÁGI KONFERENCIATURIZMUSBAN 2007-BEN

A Magyar Turizmus Zrt. nemzetközi konferenciákra¹ vonatkozó statisztikai² adatgyűjtése alapján elmondható, hogy a magyarországi konferenciaturizmus korábbi években tapasztalt töretlen fejlődése volt a jellemző a 2007-es esztendőre is. Az elmúlt év legbeszédesebb adatai: 485 nemzetközi konferencia, több mint 135 ezer résztvevővel. Összességében folytatódott az előző években tapasztalt fejlődés, amelynek dinamizmusa a konferenciák számának növekedését tekintve némileg csökkent, azonban egyes rendezvény-jellemzőket tekintve erősödött. Ismerve a konferenciaturizmus gazdasági hatásait, a konferenciaturisták költési mutatóit, kijelenthető, hogy a szegmens továbbra is a magyarországi turizmus egyik legdinamikusabban fejlődő ágazata. Bizonyos mutatók - különösen a vidék helyzetét tekintve - figyelmeztetőül szolgálnak, és kijelölik a jövőbeni fejlesztések irányát.

A Magyar Turizmus Zrt. külföldre irányuló marketingtevékenységében a hivatásturizmus 2007-ben is kiemelt termék volt. A hivatásturizmus, azaz MICE (Meeting, Incentive, Conference, Exhibition) elemei közül az MT Zrt. a konferencia- és az incentive turizmusra helyezi a hangsúlyt.

A konferenciaturizmus a magyarországi beutazó turizmus fontos szegmense, hiszen annak ellenére, hogy a külföldiek által eltöltött vendégéjszakák csupán 3,5 %-a (a KSH adatai szerint a kereskedelmi szálláshelyeken a rendezvényre érkező külföldiek 351 416 éjszakát generáltak) származik a konferenciákra érkezőktől, a külföldiek által magyarországi turisztikai szolgáltatásokra fordított kiadásoknak 15,3 %-a (ez látogató összesen, egynapos látogatók esetében 2,7%, többnapos látogatók esetében 19,5%) kapcsolódik a konferenciaturizmushoz. Egy külföldi

¹Nemzetközi konferenciának tekintjük a minimum 50 fő és minimum három nemzet részvételével lebonyolított rendezvényt.

² A Magyar Turizmus Zrt. 2001 óta negyedéves gyakorisággal gyűjt és dolgoz fel adatokat a magyarországi konferenciaturizmusról, több száz szolgáltató segítségével.

konferencialátogató **kétszer annyit költ utazása alatt**, mint a szabadidős turista. **A konferenciaturizmus** a turizmus más területeihez képest **számos további előnnyel** rendelkezik.

A konferenciavendégek szakterületük vezető képviselői, így a hivatásturizmus a helyi tudomány fejlődését, a szakmai kapcsolatok kiépítését is segíti. A résztvevők véleményformáló hatása számottevő, a különböző szakmai csoportok, tudományos és üzleti körök mértékadó tagjai által közvetített üzenet komoly jelentőséggel bír a pozitív országkép építése szempontjából. A konferenciaturizmus alkalmas a főszezon meghosszabbítására, és jelentős adóbevétel-generáló, valamint munkalehetőség-teremtő hatása van. További előnyei között említendő, hogy az üzleti utazást követően a vendégek gyakran mint szabadidős turisták térnek vissza a desztinációba.

A Magyar Turizmus Zrt. Kongresszusi Irodája által végzett felmérés során a magyar piac rendezvényszervezői körében majd' 80%-os válaszadási arányt regisztráltunk, mely jelentős mértékben hozzájárult a jó eredményekhez. Partnerkörünk szállodáinak aktivitása azonban csökkent, 67%-uktól kaptunk választ. Ismerve az ország és a helyszínek sajátosságait nem meglepő, hogy a konferenciák túlnyomó többségét 2007-ben is szállodákban tartották. A konferenciák növekvő száma ennek tükrében különösen dicséretes eredmény. Az adatokat leginkább a különleges rendezvény- és konferenciahelyszínek tartották vissza.

2007-ben a **konferenciák (+12,6%)** és a **nemzetközi vásárok (+10,3%) száma növekedést mutatott az előző évhez képest, bár fele akkora intenzitással (2006/2005 hasonló mutatói +26,8% és +20,8% voltak).** Tovább emelkedett a résztvevő nemzetek átlagos száma is **(+5,1%)**. **Össességében tehát mindegyik mutató növekedésről tanúskodik, egyedül a konferenciák átlagos időtartama mutatott minimális csökkenést.**

A kritériumoknak megfelelő konferenciák jellemzői

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Konferenciák száma	370	351	326	340	431	485
Vásárok, kiállítások száma	22	17	23	24	29	32
A konferenciákon részt vevő nemzetek száma átlagosan	11	9,22	11,7	10,6	11,1	11,56
A konferenciák átlagos időtartama	3,6	3,1	4,0	4,0	4,5	4,3

Forrás: Magyar Turizmus Zrt.

2007-ben a felmérésben részt vevő 249 válaszadóból 140 szervezett a kritériumoknak megfelelő konferenciát, azaz a válaszolók 56%-a mondhatta el magáról, hogy bonyolított ilyen jellegű rendezvényt. A 2006-os évben ez a válaszadók felére volt igaz, tehát bővült a piacra lépők köre.

Az 1-5 nemzetközi konferenciát szervezők részaránya 5 százalékponttal, míg a tíznél több nemzetközi konferenciát tartók aránya egy százalékponttal növekedett, a 6-10 konferenciát/vásárt szervezők köre minimális mértékben csökkent.

A piac növekedése új belépőkkel volt leginkább magyarázható, akik jellemzően kevés számú konferenciát szerveztek. A kiemelten jelentős, nagy résztvevőszámú konferenciákat szervezők piaca szűk, viszonylag zártnak mondható, ahová belépni igen nehéz.

A hazai szervezők majd 88%-a nem tartott ötnél több nemzetközi konferenciát, tehát változatlanul szűk azon cégek piaca is, amelyek legalább hat nemzetközi rendezvényt szervezhetnek.

A területi megoszlást tekintve öröndetes tény, hogy a vidék 4 százalékponttal javítani tudta eredményét, így 2007-ben a nemzetközi konferenciák 29%-át tartották a fővároson kívül. Mint ahogy a későbbi adatokból látni lehet, ezek a rendezvények döntően kisebb konferenciák voltak, így a piac - szerkezetét tekintve - továbbra is Budapest-központú.

2007-ben a kritériumoknak megfelelő konferenciákra a résztvevők több mint kétharmada (69,2%) külföldről érkezett, ez az arány az elmúlt évhez képest nem változott.

Mind a 100 fő alatti – többségében céges – rendezvények, mind a 100-250 fős konferenciák részaránya csökkent, míg a 250 főnél nagyobb rendezvények részaránya (27,2%) jelentős mértékben növekedett a 2006-os adatokhoz képest (20,8%). A kutatásból kiderült, hogy a piac új belépői jellemzően kevés rendezvényt tartottak alacsonyabb résztvevőszámmal. Ez arra is enged következtetni, hogy a piacon már régebb óta jelen lévő szervezők kisebb csoportja nagyobb arányban szervez nagyobb, jellemzően szervezeti konferenciákat (különösen jelentős a növekedés a 250-500 fős rendezvényeken), a megrendezvények szervezői köre – mint ahogy már megállapítottuk – állandósult.

Az 500 fő feletti nemzetközi rendezvények részaránya 9,9%, ami ugyan jobb eredmény a 2006-os 7,5%-nál, mégis különösen alacsony érték annak tükrében, hogy 2006-ban világviszonylatban – az ICCA adatai alapján – minden harmadik nemzetközi konferencia résztvevőszáma meghaladta az 500 főt.

A helyszínek közül továbbra is a szállodák a legkedveltebbek (69%), részarányuk 2006-hoz képest azonban 8 százalékponttal csökkent. Nem tudtak erősíteni a kongresszusi központok, hozzávetőleg ugyanannyi konferenciát szerveztek ilyen helyeken, mint 2006-ban, a piac növekedése miatt részarányuk azonban 2 százalékponttal 12,4%-ra csökkent. A tavalyi év nyertesei az egyetemek és tudományos központok voltak, közel 6 százalékpontos növekedést produkálva 10,4%-os eredménnyel. (Figyelembe kell venni azonban, hogy a felméréshez újonnan

csatlakozók nem elhanyagolható részét az egyetemek adják, az ő részükre 2007-ben több kérdőívet küldött ki a Magyar Turizmus Zrt., mint az azt megelőző évben).

A különleges, egyéb helyszínek népszerűsége számokban duplájára nőtt, ez is alátámasztja azt az igényt, amelyet egy újonnan készült nemzetközi tanulmány is előrevetít, miszerint a rendezvényhelyszínek kiválasztásában egyre meghatározóbb szerepet játszik az egyediség, autentikusság. (A tanulmány címe: *A MICE szegmens jövője 2008-2012 között*, mely letölthető a Magyar Kongresszusi Iroda honlapjáról, pontos elérhetőség: <http://www.hcb.hu/studies.phtml?lang=hu>). Ezekkel a részarányokkal gyakorlatilag visszaállt a 2005-ös állapot, akkor ugyanezek a számok jellemezték a piacot.

A nemzetközi helyzetet a 2006-os ICCA adatok alapján vizsgálva megállapítható, hogy az egyetemek és egyéb helyszínek népszerűsége megközelítőleg ugyanaz mint hazánkban, sokkal kiegyensúlyozottabb viszont a szállodák (41%) és a kongresszusi központok (37%) kihasználtságának aránya. A nagylétszámú csoportok fogadására alkalmas kongresszusi központok kialakítása tehát az ország egyik nagy feladata. Ezzel a megállapítással cseng össze, hogy az összerésztvevőszám tekintetében mind Magyarország, mind Budapest nem került be az első 30 helyezett közé az ICCA ranglistákon.

Ellentétben az azt megelőző 2 évvel, **2007-ben a gazdasági konferenciák voltak a leggyakoribbak**, ezt követték az orvosi témájú események, az egyéb témájú konferenciák, majd pedig a tudományos rendezvények. Az egyéb témájú rendezvények kivételével minden téma több átlagos résztvevőt vonzott, mint 2006-ban.

A nemzetközi konferenciák témák szerinti megoszlása

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Átlagos létszám
Orvostudomány	28%	26%	21%	29%	23,1%	23,42%	304
Gazdasági	28%	28%	26%	20%	20,5%	25,53%	180
Tudományok	28%	22%	17%	24%	17,6%	19,62%	325
Közlekedés	4%	3%	3%	2%	3,9%	2,11%	236,7
Számítástechnika	7%	4%	5%	11%	10,6%	6,33%	218
Turizmus	5%	5%	4%	2%	1,9%	1,69%	345
Egyéb	---	12%	24%	12%	22,4%	21,31%	252

Forrás: Magyar Turizmus Zrt.

Mint a világ többi részén, úgy Magyarországon is a tavaszi és az őszi hónapok a legkedveltebbek a konferenciák megtartására (a konferenciák 65%-át tartják ebben a 6 hónapban). Év elején és végén Magyarországon arányaiban több konferenciát tartanak, mint a nemzetközi átlag, a nyári időszakban viszont lényegesen rosszabbul állunk e tekintetben.

A nemzetközi részvétellel megrendezésre kerülő magyarországi konferenciák közül minden másodiknak magyar cég, szervezet a megrendelője. **Külföldről a legtöbb megrendelés az Egyesült Királyságból (7,5%), az USA-ból és Németországból (7,1%), valamint Franciaországból (4,6%) érkezett 2007-ben.**

A nemzetközi konferenciákon részt vevő nemzetek közül a magyar küldöttek vettek részt a legtöbb konferencián (a nemzetközi konferenciák 88,9%-án). A nemzetközi rendezvények közel kétharmadán vett részt német vendég, 49,9%-án brit, 39,0%-án pedig francia látogatók is képviseltették magukat.

A konferenciák átlagos résztvevőszáma 285 fő volt 2007-ben, amely a 2006-os 238 főhöz képest **20%-os növekedést jelent.** Az előzőekben már láthattuk, hogy majd' minden témájú rendezvény átlagos látogatottsága növekedett. Ezzel együtt még mindig nagy a kontraszt az európai átlagot jelentő 632 fővel szemben (2006-os ICCA adat).

A konferenciák átlagos időtartama 4,3 nap volt, ami nagyjából megegyezik a tavalyi értékkel. Az egynapos, valamint a négy-öt napos konferenciák részesedése kissé csökkent, ezt ellensúlyozta a két-háromnapos rendezvények majdnem 10 százalékpontos növekedése 43%-ra. A hat naposnál hosszabb rendezvények részaránya 2006-hoz képest 5 százalékponttal, 20%-ra csökkent.

Vidéki konferenciaturizmus

Mint azt adatgyűjtésünk mutatja, némileg javult a vidéki konferenciák részaránya a fővárosiakhoz képest. A legtöbb vidéki konferenciát Szegeden (a vidéki konferenciák 11,4%-a), Debrecenben (9,9%), és (a tavalyi első) Pécsen tartották (7,1%). A legjelentősebb visszaesést Sopron könyvelhette el, eredménye 8,0%-ról 2,0%-ra esett vissza. A jelentősebb desztinációk között megjelent Miskolc is a maga 6,4%-ával.

Vidéken a nemzetközi konferenciákon az átlagos tartózkodási idő 3,4 nap, amely közel egy nappal rövidebb, mint az országos átlag (4,3 nap).

Az átlagos résztvevőszám is alacsonyabb a vidéki nemzetközi konferenciák tekintetében (207 fő), mint az országos átlag (285 fő). A résztvevő nemzetek átlagos száma pedig még a nyolcat sem éri el az országos 11,5-tel szemben.

Az erős vidéki felsőoktatásra enged következtetni, hogy az egyetemeken tartott rendezvényeket tekintve a vidéki intézményekben zajló események aránya (49%) megközelíti a fővárosi egyetemek (51%) részesedését.

A következő, a hivatásturizmus magyarországi szerkezeti jellemzőit mutató adatok alapján elmondható, hogy a vidék valóban le van maradva a fővárossal szemben kapacitásait, vonzerejét tekintve.

- A legalább 4 napos rendezvények mindössze 18%-a került vidéken megrendezésre.
- A 100 fő feletti rendezvények tekintetében sem sokkal jobb a vidék részesedése, mindössze 24%.

Mindezekből következik, hogy jelenleg kevés vidéki város rendelkezik olyan konferenciaturisztikai kapacitásokkal, illetve infrastruktúrával, amelyek megfelelnek hosszabb, népesebb rendezvények lebonyolítására. Ezek magyarázzák a nemzetközi szervezetek, cégek alacsonyabb „bizalmát” is, ők rendezvényeik 8%-át viszik vidékre.

Ugyan nem felelnek meg a nemzetközi konferenciákra vonatkozó kritériumoknak, mégis a hazai konferenciaturizmus kiemelt hányadát jelentik – mind résztvevőszámukban, mind gazdasági hatásukban – az „egyéb” rendezvények, konferenciák. 2007-ben 109 válaszadó számolt be egyéb, azaz a kritériumoknak nem megfelelő rendezvények szervezéséről. 2006-hoz képest kismértékű csökkenést regisztrálhattunk az ilyen típusú rendezvények számában (13046-ról 12549-re), résztvevőszámuk tekintetében azonban 14%-os növekedést mutattak. Így a 2006-os átlagos 50 fős részvétel 52 főre növekedett 2007-ben.

Az 50 főnél kisebb és/vagy 1-2 nemzet részvételével zajló „egyéb” rendezvények szezonális megoszlása különbözik a nemzetközi, többnyire szervezeti konferenciákra jellemző szezonálitástól. A rendezvények eloszlása mind a nemzetközi konferenciákkal, mind a 2006-os hasonló rendezvényekkel összevetve kiegyensúlyozottabb, kiszámíthatóbb volt. Mindazonáltal a legkedveltebb időszak itt is a tavasz és az ősz, a nyár ebben az esetben is gyengébb, viszont az év eleje jóval erősebb, mint a nemzetközi rendezvények esetében.

A kutatás eredményeiből készített összefoglaló a www.hcb.hu oldalon, a Hírsarok / MKI Statisztika c. link alatt található meg.

További információk: **Magyar Turizmus Zrt.**
Magyar Kongresszusi Iroda
Tel.: 06-1/488-8640
Fax.: 06-1/488-8641
E-mail: hcb@itthon.hu
Internet: www.hcb.hu